

NÁSTROJ PRO IMPLEMENTACI PRE-EXPOZIČNÍ PROFYLAXE (PrEP) HIV INFEKCE VYPRACOVANÝ SVĚTOVOU ZDRAVOTNICKOU ORGANIZACÍ

Tento překlad nebyl zpracován Světovou zdravotnickou organizací (WHO). WHO nezodpovídá za obsah ani přesnost tohoto překladu. Anglický originál představuje závazné a autentické vydání.

Originál tohoto anglického shrnutí je k dispozici ke stažení [zde](#).

Přehled

Na základě doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) ze září roku 2015 by „orální pre-expoziční profylaxe (PrEP) měla být nabídnuta jako dodatečná preventivní volba pro osoby ve významném riziku infekce HIV jako součást kombinovaného přístupu k prevenci HIV“, partneři v zemích vyjádřili potřebu získání praktických rad týkajících se toho, jakým způsobem je možné zavedení PrEP posuzovat a jak jej lze začít implementovat. V reakci na to WHO zpracovala tuto sérii modulů určených pro podporu implementace PrEP v rámci spektra různých populací v různých oblastech.

Přestože uznání potenciálu PrEP, jakožto další možnosti prevence HIV roste a země začínají zvažovat, jak PrEP lze neúčinněji realizovat, v zemích s nízkými a středními příjmy stále existuje jen omezené množství zkušeností s poskytováním PrEP mimo výzkumných či demonstračních projektů. V důsledku toho často převládá nejistota spojená s otázkami implementace PrEP. Moduly v tomto nástroji poskytují startovní doporučení pro zavedení a implementaci PrEP na základě aktuálně dostupných důkazů a zkušeností. Jak je však známo, tyto důkazy se mohou vyvíjet následkem širšího používání PrEP; proto je pravděpodobné, že tento nástroj bude vyžadovat pravidelnou aktualizaci.

PrEP by neměla nahrazovat ani konkurovat účinným a dobře zavedeným postupům v prevenci HIV, kterými jsou všeobecné poskytování kondomů pro sexuální pracovníky a muže, kteří mají sex s muži a harm-reduction strategie pro osoby, které si injekčně podávají drogy. Mnoho lidí, kteří by mohli z PrEP mít největší prospěch patří ke klíčovým skupinám obyvatel, které mohou čelit právním a sociálním bariérám v přístupu ke zdravotním službám. Tyto faktory je potřeba brát v úvahu při vývoji služeb souvisejících s PrEP. Přestože přístup veřejného zdraví vychází z pokynů WHO k PrEP, rozhodnutí o použití PrEP by mělo být vždy učiněno dotčeným jedincem.

Cílová skupina a rozsah nástroje

Tento nástroj PrEP obsahuje moduly pro celou řadu zúčastněných stran, které podporuje při zvažování, plánování, zavádění a implementaci perorálního PrEP. Moduly lze používat jak samostatně nebo je lze kombinovat. Kromě toho je k dispozici modul pro jednotlivce, kteří mají o PrEP zájem, nebo jej již užívají (viz shrnutí níže uvedených modulů).

Tento nástroj je výsledkem spolupráce mezi mnoha odborníky, komunitními organizacemi a sítěmi, realizátory, výzkumníky a partnery ze všech regionů. Předkládané informace jsou v souladu s konsolidovanými pokyny WHO z roku 2016 o používání antiretrovirových léků pro léčbu a prevenci HIV.

Všechny moduly odkazují na doporučení WHO týkající se PrEP z roku 2015. Neposkytují žádná nová doporučení, která by se týkala PrEP, ale zaměřují se na navrhované implementační přístupy.

Hlavní zásady

Při poskytování PrEP je důležité osvojit si přístup, který spojuje oblast veřejného zdraví s oblastí lidských práv a přístupy, které jsou zacílené na lidi ve značném riziku HIV. Podobně jako ostatní postupy prevence HIV a léčebných intervencí, přístup založený na lidských právech dává přednost otázkám týkajícím se všeobecného pokrytí v oblasti zdraví, rovnosti pohlaví a práv souvisejících se zdravotním postižením, včetně přístupnosti, dostupnosti, přijatelnosti a kvality PrEP služeb.

SHRNUTÍ MODULŮ

Modul 1: Klinický. Tento modul je určen pro klinické lékaře, včetně dalších lékařů, zdravotních sester a ostatních klinických pracovníků. Poskytuje přehled o tom, jak PrEP bezpečně a účinně poskytovat, včetně: screeningu zvýšeného rizika infekce HIV; provádění vhodného testování před zahájením poskytování PrEP, během užívání; a postupu, jak sledovat uživatele PrEP a nabízet poradenství v otázkách, jako je adherence.

Modul 2: Komunitní lektori a podporovatelé. Aby bylo možné služby související s PrEP dosažitelně, účinně a přijatelným způsobem zpřístupnit cílové populaci, je potřeba aby o PrEP komunitní lektori a podporovatelé zvýšili povědomí v příslušných komunitách. Tento modul poskytuje aktuální informace o PrEP, které by měly být zohledněny v aktivitách řízených komunitou, jejichž cílem je zvýšit znalosti o PrEP a vytvořit poptávku a zpřístupnit jej.

Modul 3: Poradci. Tento modul je určen pro zaměstnance, kteří radí lidem, jež používají PrEP zvažují nebo jej již začali užívat. Podporují je při řešení otázek týkajících se zvládnání vedlejších účinků a strategií adherence. Mezi ty, kteří radí uživatelům PrEP, mohou být laici, poradci z řad vrstevníků či odborní poradci a pracovníci ve zdravotnictví, včetně zdravotních sester, klinických pracovníků a lékařů.

Modul 4: Vůdci. Cílem tohoto modulu je informovat a aktualizovat informace vedoucích a rozhodovacích orgánů o PrEP. Poskytuje informace o přínosech a omezeních PrEP tak, aby bylo možné zvážit, jak by mohl PrEP být co nejučinněji implementován v rámci vlastního nastavení. Obsahuje také řadu často kladených otázek a odpovědí o PrEP.

Modul 5: Monitoring a evaluace. Tento modul je určen pro osoby zodpovědné za monitorování programů PrEP na národní a lokální úrovni. Poskytuje informace o tom, jak monitorovat bezpečnost a efektivitu PrEP, a navrhuje hlavní a další ukazatele pro reportování na úrovni lokality, na celostátní a globální úrovni.

Modul 6: Lékárnici. Tento modul je určen pro lékárníky a osoby pracující v lékárnách pod dohledem lékárníka. Poskytuje informace o lécích používaných k PrEP, včetně optimálních podmínek uchování. Poskytuje také návrhy, jak mohou lékárníci a pracovníci lékáren sledovat adherenci PrEP a podporovat uživatele PrEP, aby pravidelně užívali své léky.

Modul 7: Regulační úředníci. Tento modul je určen vnitrostátním orgánům pověřeným povolováním výroby, dovozu, uvádění na trh a/nebo kontroly antiretrovirálních léčiv používaných k prevenci HIV. Poskytuje informace o bezpečnosti a účinnosti léků PrEP.

Modul 8: Místní plánování. Tento modul je určen pro osoby zapojené do organizování služeb PrEP na konkrétních místech. Popisuje kroky, které je třeba učinit při plánování služby PrEP a poskytuje návrhy pro personál, infrastrukturu a komodity, které by mohly být brány v úvahu při implementaci PrEP.

Modul 9: Strategické plánování. Vzhledem k tomu, že WHO doporučuje poskytování PrEP lidem, kteří jsou ve vážném riziku HIV, nabízí tento modul pokyny pro tvůrce politik v oblasti veřejného zdraví o tom, jak upřednostňovat služby s cílem oslovit ty, kteří by z PrEP mohli mít největší užitek, včetně způsobů a nastavení, ve kterých by PrEP služby mohly být nejvíce efektivní ve vztahu k nákladům.

Modul 10: Poskytovatelé testování. Tento modul je určen pro osoby, které jsou odpovědné za poskytování testovacích služeb na pracovištích PrEP a v přidružených laboratořích. Poskytuje poradenství při výběru příslušných testovacích služeb, včetně vhodného screeningu jednotlivců před zahájením a monitorováním PrEP a při jejím sledování, když už PrEP užívají. Poskytuje informace o testování HIV, kreatininu, viru hepatitidy B a C, těhotenství a pohlavně přenosných infekcí.

Modul 11: Uživatelé PrEP. Tento modul poskytuje informace pro lidi, kteří mají zájem o užívání PrEP, aby tak snížili riziko infekce HIV a pro lidi, kteří již PrEP užívají, aby je podpořili při výběru a používání PrEP. Tento modul poskytuje informace pro státy a organizace, které implementují PrEP a pomáhá jim s vývojem vlastních nástrojů.

DODATEK

Přehled důkazů. Široká škála důkazů, včetně následujících dvou systematických přehledů, informovala doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) o PrEP pro osoby s významným rizikem infekce HIV v roce 2015:

(i) Fonner VA et al. Oral tenofovir-based HIV pre-exposure prophylaxis (PrEP) for all populations: a systematic review and meta-analysis of effectiveness, safety, behavioural and reproductive health outcomes; (ii) Koehlin FM et al. Values and preferences on the use of oral preexposure prophylaxis (PrEP) for HIV prevention among multiple populations: a systematic review of the literature.

Anotované internetové zdroje. Anotované internetové zdroje. Tento seznam vyzdvihuje některé z webových zdrojů v programu PrEP, které jsou v současné době k dispozici společně se skupinami zúčastněných stran, jimž se zabývají. WHO bude nadále poskytovat informace o nových zdrojích.

Všechny moduly jsou k dispozici na adrese <http://who.int/hiv/pub/prep/prep-implementation-tool>.

Další informace získáte na adrese:

World Health Organization
Department of HIV/AIDS
20, Avenue Appia
1211-Geneva 27, Switzerland
E-mail: hiv-aids@who.int
www.who.int/hiv
© WHO 2017. Some rights reserved. This work is available under the CC BY-NC-SA 3.0 IGO licence.